

Kameraman Marek Jícha: Ceny TRILOBIT jsou dvojím způsobem výjimečné

TRILOBIT
2019

Vlednu proběhne již po dvaatřicáté udílení audiovizuálních cen TRILOBIT. Jedním z těch, kdo zde mají rozhodující slovo, je i kameraman Marek Jícha (*Pramen života, Gympl, Colette*). Položili jsme mu tedy několik otázek v souvislosti s blížícím se slavnostním večerem.

❖ Jakým způsobem probíhá diskuse nad finálními rozhodnutími ohledně jednotlivých cen TRILOBIT?

Hodnocení filmů probíhá v odborné porotě, která bere celou věc velmi odpovědně a po několik měsíců poctivě „nakoukává“ všechny přihlášené filmy a televizní pořady. Finální rozhodnutí je vždy soubojem mezi členy poroty, filmovými kritiky, scenáristy, režiséry, střihači a v mém případě i kameramana. Jde o způsob demokratický, kdy volbě vítězů předchází velmi podrobná rozprava.

❖ Byl z Vašeho pohledu rok 2018 v české audiovizuální tvorbě něčím výjimečný?

Myslím, že rok 2018 potvrzuje pokračování útlumu v české kinematografické tvorbě. Objevují se opět historizující témata a žánrové dokumenty, jen málo filmů je výjimečných,

autorsky nově pojatých či dramaturgicky zajímavých.

❖ Pokud byste měl porovnat minulé ročníky, je možné sledovat v české audiovizuální tvorbě nějaký vývoj, a jestliže ano, tak jakým směrem?

Současný vývoj v české audiovizuální tvorbě vidím jako stagnaci v realistickém vypravování popisného charakteru a věřím, že se v příštích letech opět vrátíme k autorské originalitě, která českou kinematografii v minulosti proslavila.

❖ Jakou roli hraje při rozhodování o cenách Váš profesní pohled, tedy zejména práce kamery, v jednotlivých posuzovaných dílech?

Můj kameramanský hlas je v porotě slyšet a přispívá k obecnému názoru. Mám radost z toho, že moje komentáře souznějí s ostatními kolegy porotci, což je

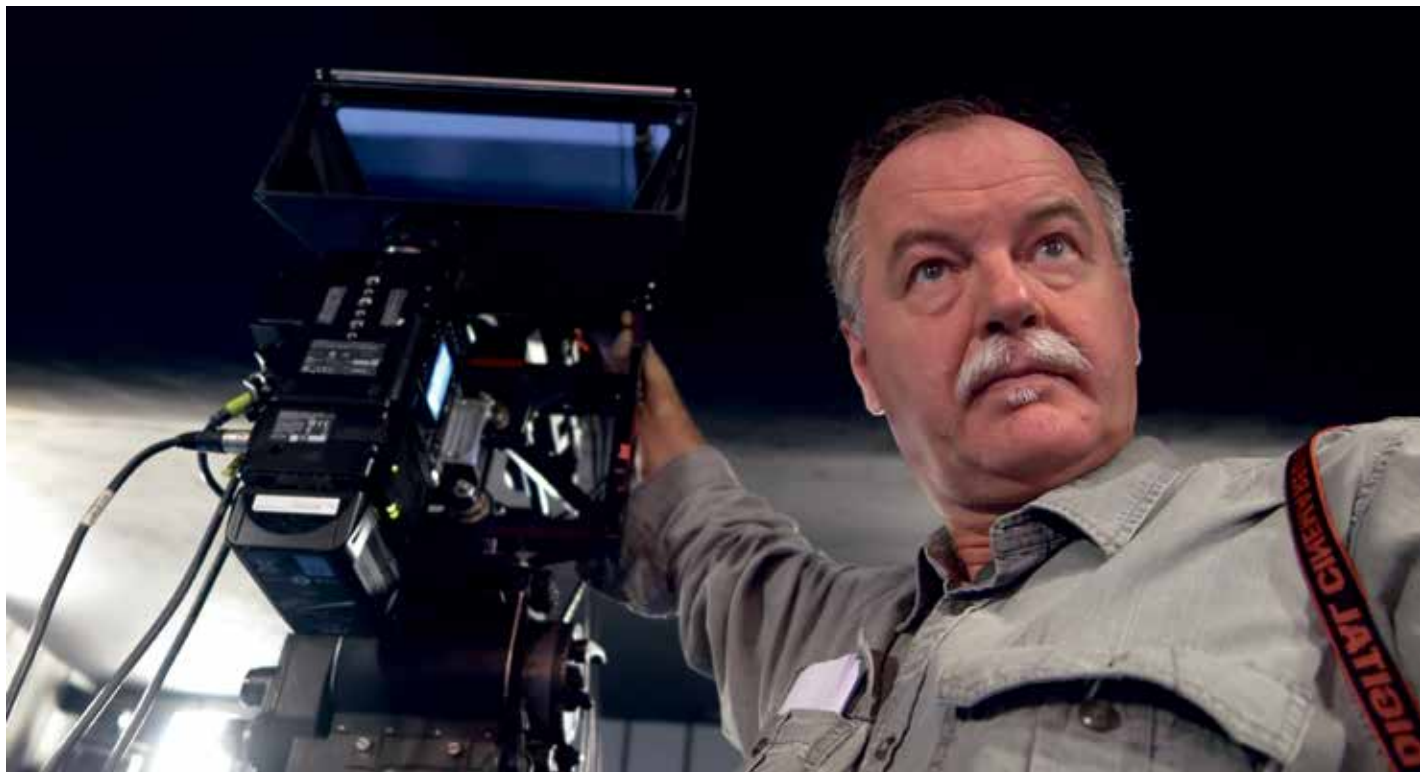
pro mne asi ten nejpřírodnější moment práce v porotě Trilobitu.

❖ Přinese letošní ročník nějaké novinky nebo speciální ocenění? Uvažuje se do budoucna o nějakých změnách nebo rozšíření cen TRILOBIT?

Myslím, že se TRILOBIT drží svého statutu a že budou udělena ocenění podle klasického postupu.

❖ Jak se díváte na příbuzná ocenění – mám na mysli Ceny české filmové kritiky a Českého lva? Berete je jako konkurenci nebo jako doplněk?

Cena TRILOBIT je první cenou v již tradiční řadě filmových ocenění. TRILOBIT, Cena české filmové kritiky, Ceny Asociace českých kameramanů a Český lev tvoří velmi potřebný prostor pro tvůrčí diskuse nad právě vyrobenými filmy, a jsou proto pro českou kinemato-

grafii a její tvůrce velmi potřebné. Debaty, proč kritici ocenili právě tento film a proč kameramani jiný a jak to dopadlo v případě Českého lva, jsou iniciačním motorem pro tvůrčí rozpravu a ceny TRILOBIT to jistí dvěma výjimečnostmi. Je to první ocenění v řadě a za druhé TRILOBIT oceňuje filmy, které mají svoji nejen uměleckou hodnotu, ale jsou také výjimečné z hlediska morálního a etického poselství tématu tím, jak reagují na demokratické principy a realitu v naší společnosti. To myslím ostatní ceny neakcentují takto silně.

❖ **Jaký nejdramatičtější okamžik jste zažil coby kameraman? A kdy jste byl při této práci nejšťastnější a nejspokojenější?**

Svůj nejsilnější profesní zážitek mám z doby studentské revoluce v roce 1989, kdy jsem byl jako student FAMU sám přítomen s 35mm kamerou v kardinálské kapli pražského arcibiskupského paláce a točil pana Františka kardinála Tomáška. Pan kardinál se právě modlil k národu, který v tu chvíli stál na Letenské pláni v počtu téměř 800 000 lidí. Zde kamera byla přítomna historickému okamžiku

nemalého významu a svým tichým vrčením byla společníkem modlitby za existenci demokracie v Československu.

❖ **Je z pozice kameramana složitější natáčet dokument nebo hraný film?**

Obojí je složité a obojí má zcela odlišná specifika. Nejde to myslím takto jednoduše porovnat. Nejdůležitější je točit pravdu, a ne lež a to je dnes stále obtížnější. Kameraman je členem štábu a tato problematika se ho týká úplně stejně jako režisérů a ostatních.

❖ **Máte raději režiséra, který má všechno přesně naplánované a sdělí konkrétní vizi, nebo takového, který nechá kameramanovi větší či menší míru volnosti a improvizace?**

Mám rád režiséry, kteří vědí, co točí, a kteří mne pro tuto práci potřebují. Dokážou rozeznat můj talent a potom jej využívat pro výrobu svého filmu. Mám rád režiséry, kteří

mne potřebují, a potom je otázka volnosti a improvizace naší společnou cestou. Kameraman rád slouží filmu, tématu, scénáři a režisérovi, ale současně je umělec, který projektuje své vidění světa do natáčecího filmu.

❖ **Jaké jsou vaše nejbližší pracovní plány? Chystáte se natáčet nějaký nový celovečerní film nebo dokument?**

Připravuji film *Hadí plyn* s režisérem Davidem Jařabem. Tento projekt má unikátní scénář a asi i proto je těžké jej prosadit a natočit. Již čekáme na realizaci několik let a stále se shánějí peníze. Evropské koprodukce ohrožují moji pozici kameramana, možná budu nahrazen rumunským kameramanem, ale stále věřím, že budu moci tento film točit, mám pro něj připravené nové vizuální nápady a stylizace, které by bylo škoda nepoužít.

Děkuji za rozhovor,
Petr Stránský

CINEMA

